

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no

Vår dato: 30.03.2021

Vår ref: Yngve Holth

Deres ref:

Høringssvar, endring av bærekraftforskriften

Vi viser til høringsbrev av 17.02.2021 om endring av bærekraftforskriften med formål å forby grøfterensk i myr og sumpskog der det ikke er etablert produktiv skog.

Dagens forbud mot grøfting retter seg mot nygrøfting av myr og sumpskog. Det vil si at nygrøfting i produktiv skog er tillatt samt at vedlikehold av grøfter, også i myr og sumpskog, er tillatt.

Departementets forslag går ut på at:

- det ikke skal være tillatt å vedlikeholde/renske grøfter i myr og sumpskog der tidligere grøfting ikke har ført til etablering av produktiv skog.
- Tanken er at grøfter som ikke har lyktes med å løfte boniteten over 0,1 m³ m.b./daa/år, ikke skal kunne vedlikeholdes.

Etter NORSKOGs oppfatning bør lov- og forskriftsregulering ha et konkret formål og ta sikte på å endre en adferd som anses å ha negative konsekvenser. Dersom den adferden regelen tar sikte på å regulere har små konsekvenser og/eller er svært marginale i omfang, bør man avstå fra å innføre regelen.

Den grøftingen som er gjennomført i Norge tidligere, har vært en vesentlig bidragsyter til økningen av skogproduksjonen. Det er tidligere anslått at ca. 93 % av grøftingen har vært vellykket i den forstand at det har skapt produktiv skog (Meld. St. 13 (2020–2021), kap 4.4.8.). Det er svært viktig at disse etablerte grøfte-systemene vedlikeholdes.

Dagens aktivitet for grøfting er langt lavere enn behovet. I rapporten «Grøfting etter hogst på skogsmark» (Skogkurs m.fl. 2019) estimeres det at omfanget av grøfterensk i forbindelse med foryngelse bør økes med minimum 50 % fra dagens nivå. Årsakene til at grøfterensk-aktiviteten er for lav, er sannsynligvis sammensatte. Men en av grunnene er åpenbart at det har spredt seg en misforståelse i skognæringen om at grøfting i sin alminnelighet er forbudt selv om de tiltakene som faktisk er aktuelle, positivt er tillatt.

Investeringer i skogkultur er nokså kostbart. Derfor opplever næringen at mange skogeiere kniper inn på investeringene og «sparer inn» kostnader til markberedning og grøfterensk også der det er svært lønnsomt. Næringens utfordring er å motivere skogeierne til å utføre slike lønnsomme tiltak mens ulønnsomme tiltak frarådes.

Departementets forslag går ut på å forskriftsregulere et forbud mot å vedlikeholde grøfter på myr og sumpskog som ikke har gitt effekt – altså det vi i dagligtale kaller mislykkede tiltak. Det å vedlikeholde en investering som har vist seg mislykket, er å kaste gode penger etter dårlige. Gitt den lave aktiviteten vi i dag har i vedlikehold av grøfter, har derfor NORSKOG problemer med å se for seg at vedlikehold av mislykket grøfting vil få et stort omfang i Norge.

Mange vellykkede grøfteprosjekter omfatter ulike marktyper. Det vil derfor forekomme at grøfter i myr eller sumpskog, som isolert sett ikke har ført til tilstrekkelig bonitetsheving, er nødvendig for dreneringen av tilstøtende produktive arealer eller at de grøftene som går over uproduktiv mark, er nødvendig for vanntransport fra hele grøftesystemet. Det er derfor viktig at det i forskriften ikke stenges for den type vedlikehold av grøfter.

Departementet ser for seg å forby vedlikehold av grøfter som ikke har ført boniteten over grensen for produktiv skog. Dette vil åpne for svært vanskelige avgrensninger fordi det er snakk om områder uten trær som egner seg for bonitering. Forslaget går ut på å trekke en grense ved en bonitet som ikke er konkret mulig å måle. Der grøftesystemene er svært gamle, vil man muligens kunne forutsette at det ville vært trær som kunne egne seg til bonitering dersom grøftingen hadde vært vellykket, men på yngre grøftinger vil neppe denne forutsetningen holde. Praktiseringen av regelen vil derfor kunne reise administrative utfordringer.

Departementet skriver at man ikke kan se for seg «at forslaget vil ha administrative eller økonomiske konsekvenser av betydning for det offentlige eller for private». Som det fremgår av det vi har skrevet ovenfor, er vi usikre på om dette kan medføre riktighet.

Å forby en aktivitet som nesten ikke skjer i praksis, kan i utgangspunktet neppe karakteriseres som et inngripende virkemiddel. NORSKOG er likevel bekymret for tankerekken bak forslaget. At norske skogeiere fremover vil investere store penger i vedlikehold av mislykkede grøftinger, har formodningen mot seg. NORSKOG mener derfor det fremlagte forslaget fremstår som unødvendig. Unødvendige reguleringer kan føre til reduksjon også av ønsket aktivitet.

NORSKOG

Yngve Holth

Avdelingsleder

yngve.holth@norskog.no

tlf. 91 83 22 36